Дүхэй хүмүүдэй пролетарнуд, нэгэдхэгтэ!

Buriaad-Mongol ҮНЭН

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 15 (2654)
1939 onoi
JANVAARЬ
18
SREDAA

15-daxi sileo garna
ULAAN-YDE
BMASSR

Myneederei noomerto:

MTS-iin xydelmeriiiji saaşadanь ulam haizaruulxiin tyloo.
SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei ba BK(b) P-iin CK-ei togtool.
Leeninske ydernyydte beledxel.
Doxooa xubaarida beledxel muutai.
Niutagai moridiiji resaaguudaar metizaacalhanai rezylьtaad.

MTS-iin XYDELMERIIIJI SAAŞADANЬ ULAM HAIZARUULXIIN TYLOO

Myneeder „Praavdada" Oroohoto kylьtyyrenyydei talar MTS-iin xydelmeriiin tyloo natuuroplaata naçisleeni xexe gurim tuxai", „maşiina-traaktorna staancanuudai xydelmeri tuxai" SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedei togtool ba SSSR-ei Sovnarkoomoor batalagdahan, kolxoozuudtai maşiina-traaktorna staancanuudai batalxa tipovoi doogovor tolilogdobo. Edeе kymeentnyyd bolbol ton jixe olitiçeske ba azaxiin udxaşaartai baina, edener xadaa xydee azaxiin yiledberide MTS-iin organizovaalagşa rooliiji yşee ineer şangadxaxada, ynder iin ba bata bexi urgasiin tyloo meseliiji yşee amzaltataigaar buuixada zoriuulagdahan baina.

Maşiina-traaktorna staancanuud bolbol eehediingee yiledberiin deejatelьnostiiiji zilhee byri yrgedxene. MTS-uudai xadaa zurgaa miangahaa eşe boloo. MTS-uudiiji gyrenei biydzeedeer finansiirovalxa badalda oruulga bolbol tedeei xygzeltiin xeden olon etaauudiiji dyyrgehen baina. „MTS-uud bolbol mynee xysed soeed organizaacanuud bolzo" Edende gyrenei johoto si teed ygtenxei, byxii xydelmeriiinь serьjoozno haizaiiji erixiin erxeteibdi" (Mootov).

Oroohoto kylьtyyrenyydei talar MTS-iin xydelmeriiin tyloo natuuroplaata naçisleeni xe tuxai asuudalda SSSR-ei ovnarkoom ba BK (b) P-iin K ton jixe anxaralaa tabina. olxoozuudiiji urgasiin talaar mar-negen gryyppede toolog, raioonno komiissanuud raaktikiin eriltede xariuusaxaa oliio. Komiissiin xydelmeride tegrenei tendeencenyyd nete bişe gardag ba kolxoouudta urgasanь xadaa iskyysvenneer baga bolgogdodog aigaa. Nege raioonoi kolozuud xadaa urgasiin talaar ba zurgaan gryyppenyydte ruulagdadag baigaa.

Myneo natuuroplaata naçisleeni xexiin tula, kolxoozuudiiji rgasiin talaar gryyppenyydte ruulxa tuxai asuudaliiji oblasnoi ba xizaarai gyisedkoomuud ldxexe baina. Oroohoto kylьyyrenyydei talaar MTS-iin xyelmeriiin tyloo natuuroplaata naçisleeni xexiin tula, nege raioonoi kolxoozuud bolbol urasiin talaar nege gryyppede ruulagdaxa ba xerbee urgaiin ton sooxor zigde bişe baiaa haanь, zarim kolxoozuud rgasiin talaar bişe bişe gryyppenyydte oruulagdaza bolxo.

Socialiis gazartariaalangai byii xydelmerilegşed bolbol aktoriistnuudiiji myngen xanalgiin şine gurim tuxai SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b)P-iin K-ei togtooliiji ugaa jixe xanaltataigaar ugtaxa baina.

„1939 onoi janvaariin 1-hee xilze, —geze togtool soo elegdene, — traktoriistnuud, aaktorna brigadiirnuud ba edenei tuhalaoşadta myngeei garantiiina minimymiiji azalta yderei tyloo 2 t. 50 ynge) tylexe jabadaliiji gynei sçood deere abxa, myn ereşelen tere yne sen xadaa ar ntiina myngen tylberi ba alta yderei myngen xubi in ktiiçeske yne sengei xoondoxi raazniciiji ba azalta derei naturaalьna çaastiiiji lexe ujalga kolxoozuudta algaxa".

Ene şiidxeberi bolbol traktoistnuudai dunda myneo boltor zegdedeg, urasxaliiji boliuulxa tuhalaxa baina. Ene urasxal adaa jixenxidee kolxoozuudai aktoriistnuudtai toosoo xelgiiji n boloşogyigeor udaaruuldagaa boldog baigaa. Myneo traktoriistnuud bolbol gyren xadaa tereende şuxala myngen miinimym garantiirovalna geze naidaltai baixa. Traktoriistnuudta tyleze, xeden milliioon tyxerig gargaşalxadaa gyren xadaa traktoriistnuudta tylegdexe myngenei to jixe syymmiiji beje deeree abza, kolxoozuudta ugaa jixe tuhalamza yzyylne.

MTS-uudiiji finansiirovaniiin sisteemede nelieed jixexen xubilalta oruulagdaba. Plaanaa dyyrgeegyi MTS-uud xadaa hain baidalda orşodog baihan, zilei smeeteer finansiirovaniiin orondo, zilei yiledberiiin-finaansova plaaniiji MTS-iin dyyrgehentei zoxilduulza, kvaartal kvaartalaar tedeniiji finansiirovalxa jabadal oruulagdaba.

MTS-uudiiji finansiirovaniiin mynee baigaa praaktika bolbol MTS-uudai zyghee yiledberiiingee plaaniiji dyyrgexe jabadaliijinь gazaaşaldag baigaa. Zişeenь, traaktorna xydelmerinyydeigee plaaniiji dyyrgehen, jixe goriuuça ekonoomilhon ba debitoorsko yrigyi Voroşiilovsko xojordoxi MTS-hee (Uzbeekske SSR) Fergaanska oblastnoi gazartariaalangai tahagaar goriuuça deere ekonoomilogdohon 205 miangan tyxerig, traaktornuudai remoontdo ekonoomilhon 104 miangan tyx. ba direektorai foondohoo 45 miangan tyxerig abtahan baina. Ene myngen xadaa plaanaigaa dyyrgeltiiji tahalduulhan ba eneen deerehee zeeride xereglehen, geegdengi MTS-uudta ygtehen baigaa.

MTS-iin urgasiin planiirovani tyryyşiin iee hainaar tabigdaxanь. Agrotexniiçeske arganuudai byxii syymmiiji xeregleze, gynzegiigeor xaxalgiin tyloo, sag soonь polevoi xydelmerinyydiiji exilxiin tyloo temeseze, ynder hain urgasiin tyloo temeseliiji eeriingee deejatelьnostiiin ceentrte maşiina-traaktorna staancanuudaar tabixa. MTS-uudai direektornyyd, MTS-iin direektornyydei orologşonor, staarşa agronoomuud, staarşa mexaaniguud ba MTS-iin glaavna byxgaalternuudiiji şagnalgiin, Sovnarkoom ba BK (b) P-iin CK-eer batalagdahan sisteeme bolbol ene xeregte ton jixe roolьtoi baina.

Maşiina-traaktorna staancanuudai kolxoozuudtai batalxa şine tipovoi doogovor bolboi myn tereşelen sag bolzoroi tyloo, polevoi xydelmerinyydei ynder şanarai tyloo, ynder hain urgasiin tyloo MTS-uudai ba kolxoozuudai xariuusalgiiji deeşelyylxede zoriuulagdahan baina. Şine tipovoi doogovor soo polevoi xydelmerinyydiiji dyyrgelgiin narin bolzornuud zaagdahan, zoxixo agrotexniiçeske xemzeejabuulganuud elirxeelen gargagdahan, maşiina-traaktorna staancanuudai xydelmeriiiji abalgiin ba tylelgiin gurim xaraalagdahan baina.

MTS-iin xytelberilegşedei jabuulga xadaa natuuroplaatiiji sag bolzor soonь ba xysed tylelgiin tyloo kolxoozuudai xariuusalgiiji deeşelyylelgede zoriuulagdahan baixa johotoi.

Partiiina ba soveed organizaacanuud bolbol SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK (b) P-iin CK-ei togtooloi udxaşanariiji yrgeneer oilguulxa ujalgatai. Oron xadaa xabarai tarilgiiji ugtalgada jabana. Sag bolzor soonь traaktornuudiiji remoontolxo jabadalai ylee, yrehe beledxexiin tyloo temeseze, 1939 oniiji ynder urgasiin tyloo, staalinska doloo-naiman milliaard pyyd tariaanai tyloo temeselde tomo tomonuud amzaltanuudaar temdeglexeer xeregee jabuulxa xeregtei.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee).

Oroohoto kylьtyyrenyydei talaar MTS-uudai xydelmeriiin tyloo natuuroplaatiiji naçisleeni xexe gurim tuxai

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveed ba BK(b) P-iin Centraalьna Komiteedei

TOGTOOL

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveed ba BK(b)P-iin Centraalьna Komiteedei togtooxonь:

1. MTS-uudai xydelmeriiin tyloo natuuroplaat naçisleeni xexiin tulada, urgasiin gryyppenyydte kolxoozuudiiji ilgaruuldag, raioonno komiissanuudiiji usadxaxa.

2. MTS-uudai xydelmeriiin tyloo natuuroplaad naçisleeni xexiin tulada kolxoozuudiiji urgasiin gryyppenyydte ilgaruulxa talaar xydelmeriiiji, oblastnoi ba xizaarai gyisedxexe komiteedyydte ba oblastnoi xubaarilalga ygei respyyblikenyydte, sovnarkoomuudtanь daalgaxa.

3. Oroohoto kylьtyyrnyydei talaar MTS-uudai xydelmeriiin tyloo natuuroplaat naçisleeni xexiin tulada, nege raioonoi kolxoozuud bolbol urgasiin gryyppiin negende xabaadaxa j hotoi. Raioon soo urgasiin tonşji zigde bişe, sooxor baigaa haanь, nege raioondoxi zarim kolxoozuudiiji, iskylivyçeeni bolgon, urgasiin bişe gryyppede xabaaduulxada bolxo.

4. MTS-uudai xydee azaxiin xydelmeriiiji, kolxoozuudai zyghee kompleeksne gurimaar tyledeg jabadaliiji helgeze, 1939 onoi urgasahaa exilze, ondo ondoo janziin xydelmeriiin tyloo staavkaar tylexe jabadal togtooxo.

5. Oroohoto kylьtyyrnyydei talaar MTS-uudai xydelmeriiin tyloo natuuroplaatai mynee baigaa staavkada doorodursagdahan xubilalta oruulxa:

a) Molotiilkoor tariaa soxihonoi tyloo natuuroplaatai mynee baigaa staavkiiji nege proceentoor baga bolgoxo. Molotiilkoor soxigdohon tariaanhaa natuuroplaat abalgiin staavkiiji doloon proceentiin orondo, zurgaan proceent togtooxo. Mynee ba gaa staavkanь 6 proceenttei ooblastьnuudta, 5 proceent staavka togtooxo ba mynee baigaa staavkanь 5 proceent ba han ooblastьnuudta 4 proceent staavka togtooxo.

b) Oroohoto kylьtyyrnyydiiji lyşçeeni xehenei tyloo natuuroplaatiiji xojor daxin dooşonь oruulza, diskovaani ba kylьtivaaca xehenei tyloo natuuroplaatai mynee baigaa staavkiiji lyşçeenide xereglexe.

c) Paar xaxalalga ba ziaabь xaxalalgiin tyloo staavkiiji deeşelyylxe, orochoto kylьtyyrnyydei talaar xabar xaxalalga xehenei tyloo natuuroplaatai staavkiiji, paar xaxalalga ba ziaabь xaxalgada xereglexe.

ç) Natuuroplaat naçisleeni xexiin tulada urgasiin şine gryyppiiji togtooxo—oroohoto kylьtyyrnyydei talaar gektaarhaa 15 ba deeşe ceentner urgasa. Gektaarhaa gurban ceentner xyrter urgasiin gryyppiiji usadxaxa.

e) Orooho seberlexe VIM-2 ystanoovko deere orooho seberlehenei tyloo myngen tyleberiiin orondo naturaalьna tyleberi togtooxo gebel, anxaniixiaa tabixadaa xojor proceentiin xemzeegeer ba xoişodxi tabilga byxendenь seberlegdehen tariaanhaa nege proceent, sloozno molotiilke deere haa,—1,5 proceentiin xemzeegeer.

6. 1939 onoi janvaariin 1-hee exilze traktoriistnyyd, traaktorna, brigadiirnyyd ba tedenei tuhalagşadta myngenei garantiiina miinimymiiji (azalta yderei tyloo 2 t. 50 mynge) tylexe jabadaliiji gyrenei sçood deere abxa, myn tereşelen tere ynen sen xadaa garantiiina miinimymhee deeşe bolxo baigaa haanь, garantiiina myngen tyleberi ba azalta yderei myngen xubiiin faktiiçeske yne sengiin xoorondoxi raazniciiji ba azalta yderei naturaalьna çaastiiiji tylexe ujalga kolxoozuudta daalgagdana.

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei ty yvlegşe
V. MOOLOTOV
BK(b) P-iin Centraalьna Komiteedei sekretaarь
I. STAALIN

1939 onoi janvaariin 13.

MAŞIINA-TRAAKTORNA STAANCANUUDAI XYDELMERI TUXAI

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei ba BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedei

TOGTOOL

MTS-uudiiji gyrenei biydzeedeer finansiirovalxa jabadalda oruulga bolbol MTS-uudai finaansova azaxiiji zuramşuulhan ba tedeende finaansova xatuu baaza baiguulhin baina geze, SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveed ba BK (b) P-iin Centraalьna Komiteed toolonod. Eneentei xamta, MTS-uudai yiledberiiingee plaaniiji dyyrgehenheenь duldiiduulangyi, xarin zileinь ba xaxad zileinь sme teer MTS-uudiiji finansiirovalxada, MTS-uud xadaa urgasa deeşelyylxede, xydee azaxiin xydelmerinyydiiji sag bolzor soonь ba şanartaigaar dyyrgelgede, ertiin ba ton bogonixon bolzorto tarilga xexiiji ba gynzegii xaxalalgiiji xangalgada, myn tereşelen MTS-iingee xydelmeriiin tyloo kolxoozuudta toologdohon natuuroplaa iiji togtoogdohon bolzortonь kolxoozuudhaa xysed abxa jabadaliiji xangalgada xysed zaintersoovannostь baiguulnagyi geze ooped xaruulaa. Maşiina-traaktorna staancanuudai xydelmeriiiji saaşadanь haizaruulxiin zorilgoor, SSSR-ei SNK ba BK (b) P-iin CK bolbol SSSR-ei Sovnarkoomoi 1938 onoi fevraaliiin 5-ai togtooliiji helgeze, togtooxonь xadaa:

1. MTS-uudai eehediingee yiledberiiin plaaniiji şanarai ba myn xemzyyrei pokazaatelьnuudai talaar faktiiçeske dyyrgehenheenь duldiiduulangyi, xarin zileinь ba xaxad zileinь smeeteer MTS-uudiiji finansiirovaniiin mynee baigaa praaktikiiji helgexe.

2. Zileigee yiledberiiin ba finaansova plaaniiji dyyrgehenteinь zoxilduulan, MTS-uudiiji kvartaal kvaartalda, jirexe kvaartaldaa xereglexe avaansanь bolgon finansiirovalxa jabadaliiji 1939 onoi janvaariin togtooxo. Kvaartal byxenei dyyrhenei hyyleer, 15 xonood MTS-uud bolbol kvartaalьna yiledberiiin—finaansova plaanaigaa dyyrgelte tuxai otçoodiiji Gosbaankiin tahagta tabixa ujalgatai. Kvartaalьna otçooduudhaa gadana, MTS-uud bolbol hariin finaansova otçooduudiiji Gosbaankiin tahagta tabixa.

3. Nege kvaartaldaa MTS-xadaa xydelmeriiingee plaaniiji ylyybşelen dyyrgexedenь ba eneentei xamta, kvaartal lanь homologdohon syymmehee ylyy zeeriiin gargaşalagdaxanь, Gosbaank bolbol MTS-iin zilei yiledberiiin—finaansova plaanhaanь, ene ylyybşelen dyyrgegdehen xydelmeriiinь tyloo nemeze, MTS-iiji finasiirovalxa. IV-dexi kvaartalda, zygeer dekabriin 1-hee xozom bişe yiledberiiin-finaansova plaaniiji ylyybşelen dyyrgehentei xolbootoi MTS-iin gargaşanuudiiji x şaza, esesei toosoon xegdexe johotoi.

4. Xerbee MTS xadaa xydelmeriiingee kvartaalьna yiledberiiin plaaniiji dyyrgeegyşji haa, kvartaldi homologdohon zeeriee xysed abşahan baigaa xadanь, Gosbank bolb 1 dyyrgegdeh n xydelmerheen ylyy gargaşalhan zeeriiin toolozo abaad, eelzeete kvaartalainь avaansiiji tere syymmiinь zergeer baga bolgoxo johotoi.

5. Jamarşji gargaşa byen tuşaa (goriuuça, remoont, yiledberiiin xydelmerişedte hariinь xylehen, MTS-iin apparaadta hariinь xylehen ba bişe bie administratiivna ba azaxiin gargaşanu d) tusxai çood neegdexe, ene soodhoo Gosbaank bolbol zeeri ygelgiiji MTS-uudai batalagdahan yiledberi in—finaansova plaanai predeelь soo jabuulxa johotoi.

MTS-iin zarim statьjaanuudai talaar todorohon ylyy gargaşalga bolbol bişe bişe statьjaanuudiiji ekonoomil o hoo xuşagdahan baiza bolxbo, ligexe byxendee eeriingee respyyblikiin narkomzeem ba xizaarai (obl)gazartariaalangai taha uudhaa zybşeerei abxa xeregtei.

6. MTS-iin zilei yiledberi in-finaansova plaan xadaa kvaartalda xubaag an zoxioogdoxo ba fevraaliiin 1-hee xozom bşe oblastnoi (xizaar) gazartariaalangai tahaga r batalagdaxa johotoi. Maşiina traaktorna staancanuud bolbol batalagdahan yiledberiin - finaansova plaanhaa xa aza, kolxoozuudtai dogovor batalxa johotoi.

7. MTS-iin yiledberiiin - finaansova plaanda xadaa ujalgata daabari bolgon xaraalagdaxa gebel: xydee azaxiin yiledberiiin xydelmeriiin xemzee, janza, şanar ba dyyrgeltiin bolzor; gol kylьtyyrenyydei talaar urgasiin xemzee; traaktorna xydelmeriiin, soxilgiin ba kombainova xuriaalgiin eereen sen; traakrornuudai ba xydee azaxiin bişe bişe maşiinanuudai remoont.

8. Goriuuçin xuurmag ekonoomi xexiin tula, polevoi xydelmeree 3-4 xonog xozomdozo exildeg; tarilgiiji bogonixon bolzorto dyyrgexiin oro do hara ba haraha ylyy unzagaruuldaa; gynzegiigeer xaxalxiin orondo gyixeneer xaxaldag; sag bolzor soonь paaraa xaxaldaggyi, tereniiji eldyyrildeggyi, olon maşiina traaktorna staancanuudai boloşogyi praaktkiiji usadxaxa, ene praaktikanь tar aanai urgasa haizaruulxiin xeregiiji tahalduuldag baina.

9. Zarim xydee azaxiin raioonuud tuşaa, tarilgiiji yngergelgiin bolzornuud, xaxalalgiin gynzegii-gyixen, paar xaxalalgiin bolzornuud, tereniiji eldyyrilge, ziaableva xaxalalgiin bolzornuud ba şanar, xuriaalgiiji organizovaalalgiin bolzornuud ba zuram tuxai, praviiteliьstviin ba SSSR-ei Narkomzeemei zaabarinuudiiji nariaar dyyrgexiijinь MTS-uudai direektornyydiiji ujalgaixa.

10. Polevoi xydelmerinyydiiji erte exilxe jabadaliiji xangaxiin ba gazar xaxalaxadaa predplyyznigyyiiji (plyygei xutaga) xereglexiin tula, eneende xadaa jyriin noormohoo jixe goriuuça xereglegdedeg uşarhaanь, SSSR-ei zyynurduurxi ganduu raioonuud tuşaa SSSR-ei Sovnarkoom ba BK(b) P-iin CK-ei togtooloor xaraalagdahanai johoor, byxii MTS-uudta goriuuça gargaşalalgiin noormiiji jixe bolgoxo gebel: polevoi xydelmeriiin exilhenhee xoişonxi xojor yder soo ziaabь bornoiloigodo 15 proceent deeşelyylxe; xabarai tarilgiiji yngergelge ba tyryyşiin zurgaan xonogto kylьtivaaca jabuulgada—10 proceent; xaxalalgiin byxii yjede gazar xaxalxadaa predplyyznigyydiiji xereglelgede—6 proceent.

11. SSSR-ei urduurxi talagubi raioonuudta 20-22 sm. gynzegiigeer xaxalxa jabadaliiji xangaxiin tula, zaabь ba paar xaxalxada gektaar byxende goriuuça gargaşalgiin noormiiji iimeer deeşelyylxe geze togtooxo:

	STZ-XTZ	ÇTZ-LITR	STZ-NATI	ÇTZ-DIIZ
1. Odeesske ooblastь	21,3	16,8	17,7	11,5
2. Nikolaajevska ooblastь	21,3	16,8	17,7	11,5
3. Dnepropetroovsko ooblastь	21,3	16,8	17,7	11,5
4. Staalinska ooblastь	21,3	16,8	17,7	11,5
5. Voroşiilovograadska ooblastь	21,3	16,8	17,7	11,5
6. Roostovsko ooblastь	21,4	16,8	17,7	11,5
7. Ordzonikiidzevske xizaar	21,3	16,8	17,7	11,5
8. Kransnodaarska xizaar	21,5	16,8	17,7	11,5

12. Bornoiloigo, kylьtivaaca ba tarilgiiji bogonixon bolzorto yngergeheneinь tyloo traktoriistnuud ba kolxoozniguudiiji urmaşuulxiin tula traktoriistnuud ba kolxoozniguudai azaliiji tylelgiin zuramda iime nemelte oruulxa: xabarai ertiin bornoiloigo ba tyryyşiin zurgaan xonogoi torşodo kylьtivaaca ba xabarai tarilgada jabahan MTS-uudai traktoriistnuud ba kolxoozniguudta—azalta ydernyydiiji xojor daxin jixeer toolxo.

13. Xaxalalgiin togtoogdohon gynzegiin xemzeeji xazagairuulxa jabadaliiji usadxaxiin zorilgoor:

a) Xaxalalgiin gynzegiiji ba şanariiji şalgaxa jabadaliiji MTS-uudai ba raizoonuudai agronoomuudai ujalgada oruulxa.

b) MTS-uudai traktoriistnuudhaa xaxalagdahan gazariiji tuşaaza abxiin tula oopedno kolxoozniguudiiji tomilxiiji kolxoozuudai pravleeninyydte duradxaza ba gyixeneer xaxalhan jabadalai yzegdee haanь aaktbişeze, eneenee raigyisedkoomuudai yzemzede tere darii jabuulxa xeregtei.

c) Xaxalalgiin gynzegiiji xazagairuulhanai tuxai kolxoozuudai medyylgenyydiiji arban

(Yrgelzelelenь 2-doxi niuurta)

Yrgelzelel

xonogoi torşo soo xaraza yzexiiji raigyisedkoomuudta duradxaxa ba terenei todoroo haanь, MTS bolbol kolxoozuudtai batalhan doogovortoo zaagdahanai johoor kolxoozuudai urda xariuusaxa, xarin şanar muutligaar xaxalza, MTS-uudai gargahan gargaşiin sen xadaa MTS-uudhaa tedende eelzeete assignovaani xexede daragdaza abtaxa johotoi.

ç) Gazar xaxalalgiin gynzegiin xemzeeji xazagairuulhan traktorlistnuudhaa brakovaalagdahan xydelmeride gargaşaiaqdahan goriuuçiin 50 proceentiiji, xarin traaktorna brigadiin brigadiirhaa 10 proceentiijinь daraza abxa.

14. MTS-uudai xydelmerilegşediiji şagnaxiin tula, xizaarai (obl.) gazartariaalangai tahagaigy, ali respyyblikiin narkomzeemei zaxialtaar ziidee nege daxin dyrbedexi kvaartai soo ygtexe—iimenyyd preeninyydiiji baiguulxa:

a). Xydee azaxiin xydelmeriiin batalagdahan zilei plaaniiji MTS-iingee dyyrgee haanь, tylexe johotoi natuuroplaataa kolxoozuudai sag soonь tuşaaxa jabadaliiji xangaa haa, MTS-iin direektor, MTS-iin direektorei orologşonor, staarşa agronoom staarşa mexaanig ba glaavna byxgaalter byxen hariingaa xylehenei xemzeegeer preemi abxa.

b) MTS-iin batalagdahan zilei plaanaar xaraalagdahan, dunda zergiin urgasiii tuilaa xadanь, ene faakt xadaa obsluuzivaldag kolxoozuudaa MTS-iingee plaanaar xaraalagdahanhaa dooşo bişe urgasiin gryyppede MTS-iin oruulhan jabdalaar barimtalagdahan baixa johotoi—preemi xadaa tedei xynyydte xojor hariinь xylehenei xemzeegeer ygtexe.

c). Dunda zergiin urgasa xuriaalgiin plaaniiji 10 proceenthee dooşo bişeer ylyybşelen dyyrgehen baixadanь, ene xadaa obsluuzivaldag kolxoozuudaa MTS-iin plaanaar xaraalagdahan urgasiiji 10 proceenthee dooşo bişeer ylyybşelhenei urgasiin gryyppede MTS-iin oruulhan faaktaar barimtalagdahan baixa johotoi—preemi xadaa myn le tede xynyydte gurban hariinь xylehenei xemzeegeer ygtexe.

MTS-iin direektorei yzemzeer, xydelmer dee ilgarhan MTS-iin xydelmerişed ba albaxaagşad bolbol xojor nedeeliiin xylehenhee xojor hariin zaarabotna xylehen xyrter şagnagdadag baixa.

15. Zaagdahan preemi bolbol MTS-iin preemiiin foondhoo ygtexe, enenь xadaa kolxoozuudaar tuşaagdahan natuuroplaatiin ceentner byxenei tylee naçisleenihee, traaktorna xydelmeriiji ba soxilgiiji dyyrgehenei ba ylyybşelen dyyrgehenei tylee SSSR-ei Narkozeemei rezeerveer otçisleeni xehenhee, tereşelen MTS-iin yiledberiiin plaanaar baiguulagdahan gargaşalalgiin talaar ekonoomihoo bii boldog baina.

Deere zaagdahan otçisleeninyydei dooro dursagdagşa zuram:

a) Kolxoozuudai tuşaahan natuuroplaatahaa beledxelei pyynktnyydte tuşaahan produukciin ceentner byxenei tylee iime xemzeegeer MTS-iin premiaalьna foondodo naçisleeni xexe: oroohoto ba kykyryyziin—30 mynge kartoofeliiin—25 myn., saaxarna sviookliin—20 myn., riis ba podsoolnuxiin—1 tyx., safloоro koolьzo ba gorçiiciin—2 tyx., xlopoog (siirca), kleşçeviine, sooja, liyceerne (yrehen), xoito konoplioo (voloknoo), xoito konoplioo (yrehen), kydriaaş lioonoi (yrehen)—2 tyx., lioon dolgyneec (volokonoo), dolgyneec lioonoi (yrehen)—3 tyx., urda konoplioogoi tyrbiinne steebelь—80 myn., kydeelьne steebelь—50 myn., yrehenyydei—3 tyx., Kenaafai steebelь—80 myn., yrehenyydei 3 tyx. —kanaatkiin: voloknoogoi—1 tyx., yrehenyyde—3 tyx.

Ene MTS-eer obslyyzivalagdadag kolxoozuudhaa abtahan natuuroplaatiin xemzeenyydei tuxai, beledxelei organizaacanuudai dekaadna spraavkanuudai yndeheer, natuuroplaataar gyrenei biydzeedte oruulagdahan syymmenyydhee tuşaahan natuuroplaaktiinь tylee MTS-iin şçoodto aimagai finaansova tahagaar otçisleeni xegdexe baina.

b) MTS-iin traaktorna xydelmerinyyd ba soxilgiingoo plaaniiji dyyrgexedenь, xaxalalgada ysloovno tolood, gektaar byxenei xydemeriiin tylee ba tusxailan, molotiilkada soxigdohon oroohonoi taban toonno byxenei tylee, MTS-iin preemiiin foondodo 20 myngenei xemzeegeer otçisleeni xexe; traaktorna xydelmerinyyd ba soxilgiingoo plaaniiji dyyrgehen ba ylyybşelen dyyrgeheneinь tylee MTS-da otçisleeninь xadaa oblastnoi ba xizaarai gazartariaalangai tahaguudiiji damzuulagdaza, SSSR-ei Narkomzeemei rezeervehee polevoi xydelmerinyydei dyyrgegdehen xoino, zygeer jabaza baigaa zilei dekaabriiin 1-hee xoino bişe ygtexe baina.

c). Xydelmerinyydeigee plaaniiji dyyrgexedee, MTS bolbol yiledberiiin-finaansova plaanuudaar xaraalagdahan, gargaşahaa ekonoomilohon zeeriiingee 75 proceentiiji abdag baixa. Ede zeerinyyd bolbol MTS-iin zilei otçoodoi xizaarai (oblastnoi) gazar tariaalangai tahagaar, respyyblikenyydei narkomzeemyydeer batalagdahanai hyyleer, gyrenei biydzeedhee ygtexe.

16. Ene togtooloi yndeheer, MTS-iin premiaalьna foondodo otçisleeni xexe tuxai SSSR-ei narkomzeemei, Narkomfiinei, Gosbaankiin 1938 onoi dekaabriiin 30-nai instryykciiji helgerexe.

SSR Sojuuzai Aradai Komissarnarai Soveedei tyryylegşe

V. MOOLOTOV.

BK(b) Paartiiin Ceentraalьna Komiteedei sekretaarь

I. STAANIN

1939 onoi janvaariii 13.

Vladiimir Ilьiiçiin nygşehenhee xoişo 15 zilei oin gyisehende.

ZURAG DEERE: V. I. Leeninei skylьptyyre. Xydeeznig S. Merkyloovoi xydelmeri.

TASS-iin fotoxrooniko

Leeninske ydernyydte beledxel

● **Kyibeşev, janvaariin 12. (TASS).** Ooblastь bolbol Leeninske ydernyydte beledxel jabuulza baina. Kyibeşevte, Vladiimir Ilьiiçiin azahuuhan ba xydelmerilehen gerte myzei neegdexenь. Dokymeentnyyd, fotograafinuud bolbol Leeninei baga nahanainь baidaliiji, hurguulida hurahan zilnyydiiji ba revoliycioonno dejaatelьnostiiijinь xaruulaxa baina.

● 100-150 ekskyrsaantnuud bolbol Vladiimir Ilьiiçiin tyrehen ba baga nahaa yngergehen Ylьjaanovskede, V. I. Leeninei myzeide-gerte yder byri orozo yzene. Olon tooto e skyrsaantnuud bolbol samaarska yjede, Vladiimir Ilьiiçiin aza huuhan Kineelьske raioonoi Alakaajevska seloodo oşonod.

● Nikolaajevska raioonoi Sereedь seloodo Leeninei pamiatnig neegdenxei.

XROONIKA

BMASSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveed bolbol Buriad-Mongol respyyblikiin gegeerelei Narkoomoi orologşodo nyx. A. A. Nikolaajeviiji batalaba.

39,000 xyn xaraba

Goorkido zil urda tee A. M. Goorьkiiin baga nahajaa yngergehen gerte „M. Goorьkiiin deetstvo“ geze myzei emxidxegdehen baigaa. Nege zil soo ene myzeiji 39.000 xyn xarahan baina. Ende Aavstrihaa, Aafrikahaa, Xitadhaa, AXŞ-hua ba bişe bişe gadaadiin gyrenyydei tyriistnyyd xarahan baina.

Kolxoozniguudta sanatoorno pytioovkanuud

SSSR-ei Narkomzeemei togtooloor kolxoozniguudta sojuuzna ba niutagai şanartai sanatoorno pytioovkiin speciaalьna foondo gargahan baina. Tyryyşiin kvaartalda 20 proc. ylyy pytioovko kolxoozniguudta ygtexe baina.

Doxood xubaarida beledxel muutai

(manai spekoorrhoo).

Xiaagta. Kiraa naka selьsoveedei Leeninei neremzete ba „Smiiçka“ kolxoozuud bolbol 1938 onoidoxood xubaarida ton xangaltagyi beledxehen ba xangaltagyigeer yngergeze baina. Jyyb gexede, gyrenei urdaxi ujalganuudiiji dyyrgelge ba yrehe xaalgiiji ton udaaruulza baina.

Leeninei neremzete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Kalioonov) bolbol 500 ceent. şeniiciiji seberleze, yrehe xaaxa baihan aad, 400 ceentneriijinь xaaza, plaanaa dyyrgebegyi. Eneenhee gadana, byrişji pozoorno faakt bii baina. Zişeelxede, 350 ceentner jaariciiji, 440 ceent ovioosiiji yrehenei foondodo xaaxa aad, tereneigee negeşji kilograammiiji xaagaagyi baina. Tereşelen, 1705 ceent. tariaaji natuuroplaatada tuşaaxa aad, 1300-iinь tuşaaba. 400 ceentner tariaaji xleebzaakypti oruulxa doogovortoi baihan aad, negeşji ceentner tuşaagagyi baina.

„Smiiçka“ kolxooz (tyryylegşenь nyx. Mesniakoov) xadaa 220 ceent. şeniico, 120 ceent ovioosiiji yrehende xaaxa baihan aad, tereneigee negeşji graammiiji xaagaagyi baina. Tereşelen natuuroplaata tuşaaxa ba xleebzaakypta tariaa oruulgiin jabuulganuud xadaa bahal organizovaalagdaagyi baina.

Ene bolbol kolxoozuudai 1938 onoi doxood xubaariiji udaaruulxiin ajuulda xyrgene lime tula, gyrenei urdaxi ujalganuudai dyyrgelgiiji, yrehene xaalgiiji ene darii dyyrgelge bolbol doxood xubaariiji sa bolzor soonь dyyrgexiin zaloo bolno.

C. Dor.

Dutuunuudaa oiriin ydernyydte usadxaxa

Hajaxan, Xoriiin aimagta selьsoveedyydei, kolxoozuudai ba kolxoozno reviizioonno komiissanuudai tyryylegşenerei, MTS-iin direektornyydei soveşçaani yngergegdebe. Tus soveşçaanida BMASSR-ei Sovnarkoomoi tyryylegşiin orologşo nyxer Baltaxiinova xabaadahan ba soveşçaani bolbol xabarai tarilgada beledxel, kolxoozuudta zilei otçood tabilgiin ba doxood xubaariiin jabasa tuxai asuudalnuud tuşaa xelsehen baina.

Byxiidee Xoriiin aimag dotor xabarai tarilgada beledxel ba doxood xubaarida beledxel ton xangaltagyi jabana geze soveşçaani eliryylbe. Zişeelxede, „Leeninei Zam“, Jezoovei neremzete, „Kraasna-Partizaan“ kolxoozuud bolbol tariaa soxilgoo dyyrgeedyi ba agrotexniiçeske xemzeenyydiiji jabuulza exileedyi baina.

Myn, aimagai olon kolxoozuudta xydee azaxiin arteeliiin ustaaviiji bydyyligeer ebdexe uşarnuud yzegdene. Tus ustaavai 15-daxi pyynkt xadaa byxii kolxoozuudta şaxuu xa zagairuulagdadag ba olon kolxoozuud bolbol xylehenei xydelmerişediiji xydelgeze, xedemiangaad tyxerig edeende tylehen ba eldeb produuktanuudiiji ygehen baina. Eneen dereheenь kolxoozniguudai azalt ydernyydte xyrtexe myngen b naturaalьna doxooduud ton jxeer xorohon baixa jym.

Ede byxiiji xaraadaa abza soveşçaani bolbol dutuu dundanuudiiji oiriin ydernyydte usadxaxiin tula, todorxoi tog toomzo batalaza gargaba gebe yrehe xaalga ba seberleigi fevraaliiin 10 xyrter dyyrgexe xydee azaxiin maşiina zebs gyydei remoontololgiiji fevraliiin 1 xyrter dyyrgexe g. m pyynktnyydiiji togtool soogo oruulhan ba ene togtooliiji xreg deere bejelyylxiijinь aimgai byxii selьsoveedyyd, kolxoozuud ba revizioonno komiissanuudai tyryylegşeneriii MTS-uudai direektornyydei ujalgalhan baina.

DAM. Z.

Urihalamziin myngenei tyleberiiji tyrgedxexe

Urihalamziin myngenei plaaniiji bolzor dotoronь tyleze dyyrgexe jabadal xadaa somonoi ba kolxoozuudai xytelberilegşedei zyghee kolxooniguudai dunda agitacioonno xydelmeri hainaar jabuulaad, tereenhee gadana finaansiin seekciin xydelmeriiiji zybeer tabiza şadahan deerehee şiidxegdexe baina.

Xoriiin aimagai Anaagai somsoveed (tyryylegşenь Cebegzabai) xadaa 1938 onoi IV kvaartalai urihalamziin mynge tylelgiin plaaniiji 109 proc. ba zileingee plaaniiji 95 proc. dyyrgee, myn Deede Xezengiin somsoveed (tyryylegşenь Syngeryypov) IV kvaartalai plaaniiji 123 proc. ba zileigee plaaniiji 96 proc. dyyrgehen baina. Ede nyxed xadaa kolxoozniguudai dunda agitacioonno-maassava xydelmeri zybeer tabiza ba finaansiin seekciin xydelmeriiiji zybeer udaridahan deerehee urihalamziin mynge tylelgtalaar aimag dotoroo tyrhuuri ezeleze şadahan bai

Gexetei xamta, aimag doroo urihalamziin mynge tylelgtalaar boloşogyigeer xoşiregdeze jabahan somsoyyd ba kolxoozuud bii Zişeelxede, Doodo - Xudai Moolotovoi neremzete kolxo (tyryylegşenь Cevaanov) xad urihalamziin mynge tylelgigee plaaniiji miil 32 pr dyyrgenxei, Kraasna partizaan selьsoveedei, Staalinai neremzete, Kyylьske selьsoveed „Rodniig“ Kolxoozuud ne proceent dyyrgeegyi bai

Tiin ede bolşogyigeer gedeze jabahan kolxoozuud somsoveedyyd xadaa urihalamziin mynge tylexe jabadal oiriin sag soo dyyrgeze aim dotorxi tyryyşyydei negen b xo johotoi.

Dam

Anxarmaar zyil

Selenge. Zargalantiin somonoi, Teelьmanai neremzete kolxooz bolbol aliş talaaraa tyryy zergede toologdodoz baina.

Gebeşji, dundaa nege klyybtei ba ulaan bulantai aad, tedeneigee xydelmeriiiji hainaar tabiaagyi ba kolxoozniguudai syloetei sagaa kylьtyyrneer yngergexe ysloovi, baiguulza şadaagyi baina. Jyyb gexedeklyybtenь şatar, daam, biliaarda, dominoo g. m. naadanai zyilnyyd byri ygei.

Gadana, ulaan bulandanь ha iimerxyy, stool deegyyr nege xedii xuuşan gazeedyhee bişe jyyş ygei, iime xhon gernyyd baidag jym.

Ene xadaa klyybte ba ulaa bulanda xereglegdexe zyilnyiiji abaza, xydelmeriiinь hnaar tabixa ton şuxala xergeze, tus kolxoozoi tyryylşiin anxarmaar zyil baina.

KOMSOMO

Niulagai moridiiji resaaguudaar melizaasalhanai rezylьtaad

Myylьiin xojor zilnyydte (1937—38 onuud), Ulaan-Ydiin Zoovetinstityydei malazalai kaafedra bolbol niutagai yylterei moridiiji resaaguudaar (xatarşa moridoi yylter) metiraacalalgiin ba nauuçna şinzelelgiin xydelmerinyydiiji Alairai, Xoriiin, Selengiin ba Kabaanskiin aimaguudai morinoi tovaarna feermenyydte jabuulhan baina.

139—140 santimeetr ynder bejetei, niutagai morid xadaa ygen seezeteigeer (164 sm. tyxerieeleed xemzexede), bexi niurgataigaaraa, ybeşende bagaar nerbegdexe byxe bejeteigeeree ilgaradag baina. Gebeş, niutagai yylterei moriduud xadaa sizexenyyd, xyse bagatai uud ba oroi tyredeg baina. Iimehee, ene xadaa BMASSR-ei aradai azaxiin xygaaltetei xamta (tarilgiin plooşşadь gyrenei oboroonoodo xereglel g. m.), urgahan eriltiiji xangadaggyi baigaa.

Resaag bolbol niutagai moridiiji haizaruulalgada ton ynetei baina geze, metizaacalalgiin xydelmerinyydiiji jabuulhanai rezylьtaadta eliryylegdebe. Jyyb gexede, moridoi bejiin ynderei xemzyyrbolbol 140-155 santimeetr xyrter urgahan ba seezenь 164-180 santimeetr xyrter yrgezehen baina. Myn tereşelen, moriduudai eksterьjeerenşji xubilaza baina: seber, şab gehen bejetei bolno, bejiinь amidiin şignyyr nemeze, moriduud xyşetei bolno. 2 nahatai metiis daagan xadaa 2.36 minuuta soo 1600 meetr gazariiji gyize rekoord togtoohon baina. Metiicne morid xadaa Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmida ton ynetei baina.

Plemennoi moridiiji xaruuhalgiin, tezeelgiin ba treniroovka xelgiin talaar staxaanovska xydelmeriiin meetodiiji xeregleze azallahanai rezylьtaadta, nyx. A. A. Atioonovoi erxileze bahan, Alairai simagai, „Ulaan Nilxai“ kolxoozoi morinoi tovaarna feermiin moriduudai metizaacalalga bolbol gansaxanşag rezylьtaaduuliiji xaruulhan baina. Moridonь şanaraigaa talaar goskonivoodstviin moridhoo dutadaggyi baina.

Iime hain rezylьtaaduudai xazuugaar, metizaacalalgiin xydelmeride tus kolxoozdo ba bişe bişe kolxoozuudtaşji dutagdalnuud ba alduunuud yzegdene. Plemennoi azarganuud dutuu ba tedenei şanaranь hain bişe baina. Tedener bolbol zybeer xereglegdenegyi, tezeelei baazaar xysed xangagdanagyi. Eneeneinь rezylьtaadta metiisne unagad xysed hainaar urganagyi.

Uşar iimehee, byxii moridoi tovaarna feermenyyd bolboi moridoi, ilangaaa unagadai yçoodiiji abalgiiji organizovaalxa, haizaruulxa ba tedeende xereglegdexe tezeeliinь xysedeer xangaxa ba hainaar xaruuhalxa xeregtei.

Myn, erxim malnuudiiji raioonno plemennoi kniigede ba byri seber yylterei xidiinь gyrenei plemennoi kniigede oruulxa, temdeglexe şuxala.

Moridiiji hainaar xaruuhalxa, tedenei şanariiji haizaruulalgiiji, tezeelelgiiji ba urguulalgiiji organizovaalxa xeregte ton şuxala anxaralaa tabixa xeregtei.

Instityydei malazalai kaafedra bolbol 1939 ondo, niutagai yylterei moriduuddaar metizaacalxiin talaar xydelmerinyydiiji jabuulxaar xaraalza baina. S. K.

Redaaktoriiji orologşo
G. DAŞASEREENOV.

KINOOTEATORNUUDTA

„Progress“ Surxain xelelgeer

„Erdem“ Granica deere

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Почтово-почтовая 19. Телефоны редакции: редактора 3—44, отв. секретаря 3—23, с. х. отдел 7—00, промотдел 3—07.

NKMP-iin Progress

Ötavilit № 15